

ตำบลบ่อพลอย Borphoi

องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย

"ตำบลที่เน้นพัฒนาคุณภาพชีวิต
ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
ฟังเสียงพี่น้องประชาชน"

ธรรมเนียมสร้างสุข
ทุกช่วงวัย

034 510 848 ต่อ 18

abt.borploi11@gmail.com

www.borphoi.go.th

ธรรมนูญสร้างสุขทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย

อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

พ.ศ.๒๕๖๖

จัดทำโดย

คณะกรรมการธรรมนูญสร้างสุขทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย

อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

สารบัญ

หน้า

คำปรารภ

ธรรมนูญสร้างสุขทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย

๑

หมวดที่ ๑ บททั่วไปและคำนิยาม

๒

หมวดที่ ๒ ปรัชญาและแนวคิดของระบบสุขภาพสูงวัยตำบลบ่อพลอย

๓

หมวดที่ ๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อการมีสุขภาพที่ดีของสังคมสูงวัยตำบลบ่อพลอย

๔

    มิติด้านเศรษฐกิจและรายได้

    มิติด้านสังคมและความเป็นอยู่

    มิติด้านสิ่งแวดล้อมและที่อยู่อาศัย

    มิติด้านสุขภาพ

หมวดที่ ๔ คุณภาพการบริหารด้านสุขภาพของสังคมสูงวัยตำบลบ่อพลอย

๖

หมวดที่ ๕ การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้และบริการข้อมูล

๖

หมวดที่ ๖ การระดมทุนและทรัพยากรเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพของสังคมสูงวัย

๖

    ตำบลบ่อพลอย

หมวดที่ ๗ การขับเคลื่อนธรรมนูญสู่การปฏิบัติ

๗

ภาคผนวก รายชื่อคณะกรรมการจัดทำธรรมนูญสุขภาพสังคมสูงวัยตำบลบ่อพลอย

๘

เส้นทางสู่การประกาศใช้ธรรมนูญสุขภาพผู้สูงวัยตำบลบ่อพลอย

๙

คำปรารภ

ปัจจุบันตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี แบ่งการปกครองเป็น ๑๒ หมู่บ้าน มีพื้นที่ทั้งหมด ๑๗๕ ตารางกิโลเมตร มีประชาชนอาศัยอยู่ปรากฏตามทะเบียนราษฎร จำนวน ๒,๖๖๗ หลังคาเรือน มีจำนวนประชากร ๗,๒๗๑ คน และมีผู้สูงอายุ จำนวน ๑,๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๓ ของประชากรทั้งหมด (ข้อมูลจากระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบ็ยยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ณ วันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖) ซึ่งที่ผ่านมาเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ตำบลบ่อพลอย ได้จัดให้มีการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อรองรับสังคมสูงอายุ โดยร่วมกับทุกเครือข่าย โดยมีการวางแผนงานเชิงระบบเพื่อรองรับกับการก้าวเข้าสู่ “สังคมสูงอายุ” ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านรายได้ ด้านสุขภาพ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการเดินทาง ด้านสังคมและด้านความเป็นอยู่

ตำบลบ่อพลอย มีองค์กร หน่วยงาน เครือข่ายและแกนนำที่เข้มแข็งทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย ผู้นำฝ่ายปกครองท้องที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ่อพลอย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย ตลอดจนภาคีเครือข่ายและแกนนำต่างๆ ในชุมชนที่เกี่ยวข้อง ได้ศึกษาแล้วพบว่า ธรรมนูญสร้างสุขทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอยเป็นเครื่องมือนโยบายสาธารณะในการมีส่วนร่วมที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างกรอบความร่วมมือ กติกา ความคาดหวังของคนในชุมชนหรือสังคม และสามารถนำมาใช้เพื่อการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกคนในตำบลบ่อพลอย จึงได้จัดทำธรรมนูญสร้างสุขทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย ฉบับนี้ขึ้น

ธรรมนูญฯ ฉบับนี้ มิได้มุ่งประสงค์ไปที่ประชาชนกลุ่มผู้สูงอายุเท่านั้น แต่ครอบคลุมถึงประชาชนทุกคนในตำบลบ่อพลอย เพราะการที่จะเป็นผู้สูงอายุที่มีความสุขจำเป็นต้องเริ่มเตรียมตัวและเตรียมพร้อมในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่แรกเกิด โดยถือเป็นภาคีการร่วมกันของประชาชนในตำบลบ่อพลอย เพราะเกิดขึ้นจากการระดมสมองของประชาชนในตำบลบ่อพลอยอย่างกว้างขวาง ฉะนั้น ประชาชนในตำบลบ่อพลอย จึงเปรียบธรรมนูญฯ ฉบับนี้เป็นสัญญาใจที่จะให้ความร่วมมือและปฏิบัติตนให้เป็นไปตามเนื้อหาต่าง ๆ อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

ธรรมนูญสร้างสุขทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย
อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ.๒๕๖๖

.....

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ (๓) (๔) กำหนดว่า

“บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ .....

(๓) เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรือตวันการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน และได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๔) จัดให้มีระบบสวัสดิการของชุมชน

สิทธิของบุคคลและชุมชนตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงสิทธิที่จะร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐในการดำเนินการดังกล่าวด้วย”

พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ ซึ่งว่าด้วยธรรมนูญระบบสุขภาพแห่งชาติ เป็นเครื่องมือและกลไกที่ให้โอกาสประชาชนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ ดูแล สุขภาพของประชาชน ภายใต้ศักยภาพของทรัพยากร ได้เหมาะสม สอดคล้องบริบทของพื้นที่ด้วยหลักการมีส่วนร่วม และการพึ่งตนเอง

ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๕ ประกาศเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๕ มีสถานะตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีกรอบแนวคิดที่มุ่งสู่ “ระบบสุขภาพที่เป็นธรรม” และแนวคิดหลักของระบบสุขภาพนั้น ต้องให้ความสำคัญกับการอภิบาลระบบสุขภาพ ที่ให้ความสำคัญกับ ๓ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ/การเมือง ภาควิชาการ/ วิชาชีพ และภาคประชาสังคม/เอกชน ส่วนที่ ๒ การทำสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดี โดยการจัดการกับเรื่องระบบบริการสุขภาพ และการสร้างเสริม สุขภาพ ที่รวมถึงการจัดการปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาพ หรือปัจจัยที่กำหนดสุขภาพด้านอื่น ๆ เพื่อเอื้อให้เกิดการ มีสุขภาพที่ดี และส่วนที่ ๓ การให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ในทุกกลุ่มวัยและทุกระดับ ทั้งในด้านความรู้ด้านสุขภาพ (health literacy) ความรู้ด้านดิจิทัล (digital literacy) ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (environmental literacy) และด้านการพัฒนาศักยภาพคนสู่ความเป็นพลเมืองที่ดีในรู้ มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม (active citizen) มีคุณธรรม รู้คุณค่าในตัวเองและผู้อื่น เห็นแก่ส่วนรวม ยอมรับในความแตกต่างหลากหลาย

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.๒๕๔๖ มาตรา ๓ ได้บัญญัติว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย

ข้อ ๑ ธรรมนูญฉบับนี้เรียกว่า “**ธรรมนูญสร้างสุขทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ.๒๕๖๖**”

ข้อ ๒ การประกาศใช้ธรรมนูญสร้างสุขทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ.๒๕๖๖” ฉบับนี้ ประกาศเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖ และมีผลนับตั้งแต่วันประกาศใช้เป็นต้นไป

หมวดที่ ๑

บททั่วไปและคำนิยาม

ข้อ ๓ ธรรมนูญสร้างสุขทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ.๒๕๖๖ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ ๔ ประการ คือ

(๑) ใช้เป็นเป้าหมาย ทิศทาง ข้อตกลง และกติการ่วมกันของหน่วยงาน องค์กร เครือข่าย แกนนำ ประชาชน และผู้สูงวัยในตำบลบ่อพลอย ที่จะมาร่วมกันคิด ร่วมกันทำเพื่อนำไปสู่การสร้างความสุขของทุกช่วงวัยในตำบลบ่อพลอย ตามแนวทางการพัฒนารองรับสังคมสูงวัย ๔ มิติ คือ มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคม มิติด้านสุขภาพ และมิติด้านสภาพแวดล้อม

(๒) ใช้เป็นสิ่งเชื่อมโยงคน เครือข่าย หมู่บ้าน หน่วยงาน องค์กรที่อยู่ในตำบลให้เข้ามาทำงาน ร่วมกันและให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่ซ้ำซ้อน เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

(๓) ใช้เป็นสิ่งระดมสรรพกำลังคน เงิน (ทั้งงบประมาณและมีงบประมาณ)เพื่อการทำงานที่มีเป้าหมายเดียวกัน

(๔) ใช้เป็นเครื่องมือยืนยันเพื่อแสดงว่าประชาชนในตำบลบ่อพลอย มีความรัก ความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ข้อ ๔ คำนิยามในธรรมนูญฉบับนี้

“ธรรมนูญ” หมายถึง ธรรมนูญสร้างสุขภาวะของประชาชนทุกกลุ่มวัยตำบลบ่อพลอย อำเภอ บ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ.๒๕๖๖ ซึ่งเป็นรายละเอียดที่แสดงเป้าหมาย ความคาดหวัง ข้อตกลง กติการ่วมกัน ของประชาชนในตำบลบ่อพลอย ที่อยากเห็น อยากเป็น อยากมี อันจะนำไปสู่ความมีสุขภาวะของประชาชนในตำบล บ่อพลอย โดยมุ่งเน้นทุกช่วงวัย

“สุขภาวะ” หมายถึง ความสมบูรณ์ของประชาชนในตำบลบ่อพลอย ทั้งทางร่างกาย จิตใจ จิต วิญญาณ และสังคม

“ผู้สูงวัย” หมายถึง ผู้สูงอายุ(Aged Society) ตามความหมายในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.๒๕๔๖ มาตรา ๓ คือบุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย

“สังคมผู้สูงวัย(Aging Society)” หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ตำบล บ่อพลอย ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน และมีอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป หรือมีประชากร อายุ ๖๕ ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ตำบลบ่อพลอย ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน อัตราเท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ ๗ ขึ้นไป

“รองรับสังคมสูงวัย” หมายถึง การดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมของสังคมที่เป็นสังคมสูงวัย ที่ เกี่ยวข้องกับประชาชนทุกกลุ่มวัย เพื่อให้ประชาชนเข้าสู่การเป็นผู้สูงวัยที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี ครอบคลุมทุกมิติ

“ประชาชนในตำบลบ่อพลอย” หมายถึง ประชาชนทั้งที่มีชื่อและไม่มีชื่อในทะเบียนราษฎร รวมถึง ประชาชนทุกชาติทุกศาสนาที่มาอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลบ่อพลอย

“ตำบลบ่อพลอย ” หมายถึง พื้นที่หนึ่งในเขตการปกครองของอำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ.๒๔๕๗ โดยแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๒ หมู่บ้าน

“องค์การบริหารส่วนตำบล” หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย

“หน่วยงานภาครัฐ” หมายถึง หน่วยงานของทางราชการทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น รวมถึงรัฐวิสาหกิจ

“ฝ่ายปกครองท้องถิ่น” หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล รวมถึงกรรมการหมู่บ้านทุกคนในตำบลบ่อพลอย

“โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล” หมายถึง โรงพยาบาลบ่อพลอย

“วัด” หมายถึง วัด สำนักสงฆ์และศาสนสถานทุกแห่งที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบ่อพลอย

“โรงเรียน” หมายถึง โรงเรียนทุกแห่ง รวมถึงสถานศึกษาทุกระดับที่ให้บริการอยู่ในพื้นที่ตำบลบ่อพลอย

“แกนนำชุมชน” หมายถึง บุคคลสำคัญซึ่งเป็นตัวแทนของคนกลุ่มใหญ่ในการเคลื่อนไหวกิจกรรมต่างๆ

“ผู้เข้าสู่วัยผู้สูงอายุ” หมายถึง ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๕๐-๕๙ ปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ รวมถึงพระภิกษุสงฆ์ และผู้นำศาสนาอื่นด้วย

“ภูมิปัญญาท้องถิ่น” หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชุมชนคิดค้นหรือประดิษฐ์ขึ้นได้เองและนำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นเทคนิควิธีเป็นองค์ความรู้ของชาวบ้าน ทั้งทางกว้างและทางลึกที่คนในชุมชนคิดเองทำเอง โดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัยความเหมือนกันของ

ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น คือเป็นองค์ความรู้ และเทคนิคที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ซึ่งได้สืบทอดและเชื่อมโยงมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

หมวดที่ ๒

ปรัชญาและแนวคิดของระบบสุขภาพสังคมสูงวัยตำบลบ่อพลอย

ทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย ร่วมสร้างสุขภาพตนเอง ครอบครัว ชุมชน ด้วยความเข้าใจ ตั้งใจ เต็มใจ มีจิตสำนึกที่ดีและมีศรัทธาในการพัฒนา เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องอย่างยั่งยืน โดยมี “**คณะกรรมการธรรมนูญเพื่อรองรับสังคมสูงวัยตำบลบ่อพลอย**” เป็นศูนย์รวมของกิจกรรมสำหรับทุกช่วงวัยและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ตลอดจนเป็นแหล่งสะสมความดี ส่งเสริม ยกย่องเชิดชูคนดี ปกป้องผู้คนในตำบลบ่อพลอย ให้ห่างไกลจากหนทางแห่งความเสื่อมของชีวิต ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มุ่งสู่การเป็น (“**ตำบลที่ประชาชนทุกกลุ่มวัย มีความสุข กินอิ่ม นอนอุ่น สุขภาพดี ตามวิถีพอเพียง**”) มีการดำรงชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้วิสัยทัศนในการพัฒนาทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย ที่ว่า ตำบลที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ฟังเสียงพี่น้องประชาชน

ข้อที่ ๕ หลีกเลี่ยงการทุกคนได้รับการดูแลและฝากครรภ์ที่หน่วยบริการที่อยู่ใกล้บ้าน หรือที่สะดวกในการไปใช้บริการเป็นการประจำ เพื่อประโยชน์ในการดูแลครรภ์ที่ต่อเนื่องต่อไป เลี่ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว อย่างน้อย ๖ เดือน

สถานศึกษา ไม่ขายขนมกรุบกรอบและน้ำอัดลมให้กับเด็กนักเรียน ส่งเสริมให้มีการแปรงฟัน หลังรับประทานอาหาร และได้รับการตรวจสุขภาพปากและฟันสม่ำเสมอ

ประชาชนทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย ลดการบริโภคอาหารหวานจัด มันจัด เค็มจัด และออกกำลังกายเป็นประจำอย่างน้อยวันละ ๓๐ นาที เพื่อลดโรคหัวใจ โรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง

ผู้สูงอายุและคนพิการติดบ้าน ติดเตียงในชุมชน ได้รับการดูแลตามแผนการดูแล Care plan

หมวดที่ ๓

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อการมีสุขภาพที่ดีของทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย

เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและร่วมมือกันขององค์กรและเครือข่ายภาคประชาชน ชุมชน เพื่อดำเนินการ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีในพื้นที่ตำบลบ่อพลอย ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ หน่วยงาน องค์กร เครือข่าย กลุ่มคนและบุคคล ในพื้นที่ทุกภาคส่วน เห็นร่วมกันในแนวทางและข้อตกลงร่วมในแต่ละมิติ ดังนี้

๑. มิติด้านเศรษฐกิจและรายได้

ข้อ ๑๐ องค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายปกครองท้องที่ แกนนำชุมชนและประชาชนใน ตำบล บ่อพลอยร่วมกับชมรมผู้สูงอายุตำบลบ่อพลอย และ กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบ่อพลอย (ออมวันละบาท) ร่วมกัน พัฒนาระบบสวัสดิการชุมชนหรือกองทุนต่าง ๆ และการสร้างสวัสดิการที่หลากหลาย ครอบคลุมตามความต้องการของ ทุกช่วงวัยในตำบลบ่อพลอย

ข้อ ๑๑ องค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายปกครองท้องที่ร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ บ่อ พลอย ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ตำบลบ่อพลอย สำนักงานเกษตรอำเภอบ่อพลอย หน่วยงาน องค์กรและกลุ่มอาชีพ ต่างๆ ในตำบลจัดให้มีการฝึก และส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างรายได้เพิ่มขึ้น โดยให้ความสำคัญและสนับสนุนภูมิปัญญาของ ผู้สูงวัยให้ เกิดประโยชน์ มีการจัดตั้งกองทุนหรือสถาบันสำหรับให้สินเชื่อเพื่อนำไปประกอบอาชีพ รวมทั้งจัดให้มี ร้านค้าหรือตลาดในรูปแบบสหกรณ์ชุมชนหรืออื่นๆ ตามความเหมาะสมและตามความต้องการของทุกช่วงวัย

๒. มิติด้านสังคมและความเป็นอยู่

ข้อ ๑๒ องค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายปกครองท้องที่ร่วมกันเป็นเจ้าภาพในการประสานงานกับแกน นำชุมชน เพื่อจัดตั้งและพัฒนาชมรมผู้สูงวัยหรือศูนย์เรียนรู้เพื่อรองรับสังคมสูงวัย ให้มีความเข้มแข็ง และประสานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมของชมรมผู้สูงวัยอย่างต่อเนื่องหรือส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของศูนย์ เรียนรู้เพื่อรองรับสังคมสูงวัย โดยให้ทุกช่วงวัยได้พบปะกันในวันพฤหัสบดี ที่ ๒ ของเดือน

ข้อ ๑๓ คลังปัญญาผู้สูงวัยร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายปกครองท้องที่ โรงเรียน โรงพยาบาล บ่อพลอย และสภาวัฒนธรรมตำบลบ่อพลอย จัดให้มีการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและประเพณีที่ดีงาม ของตำบลบ่อพลอย ให้ดำรงสืบต่อไป ด้วยวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสม สอดแทรกในวันและเทศกาลสำคัญอย่างต่อเนื่อง มี การถ่ายทอดให้กับเด็กและ เยาวชนได้เห็นคุณค่าและประวัติของโบราณสถาน รวมทั้งมีการยกย่องคนเพื่อเป็นแบบอย่าง ให้กับประชาชนในตำบลบ่อพลอย อย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาเป็นหลักสูตรท้องถิ่นจัดเป็นแหล่งเรียนรู้และเชื่อมโยงกับ การท่องเที่ยวชุมชน นำมาเพื่อรายได้แก่คนในชุมชนตำบลบ่อพลอย

ข้อ ๑๔ คนทุกช่วงวัยในตำบลบ่อพลอย ทุกคน ยินดีให้ความร่วมมือในการดำเนินงานขององค์กร และหน่วยงานต่างๆ ที่ดำเนินการเพื่อนำไปสู่การสร้างสุขภาพด้านสังคมและความเป็นอยู่ในพื้นที่อย่างเต็มที่

๓. มิติด้านสิ่งแวดล้อมและที่อยู่อาศัย

ข้อ ๑๕ องค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายปกครองท้องที่ร่วมกันประสานกับหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการสำรวจและปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในบ้านที่มีผู้สูงวัยหรือกลุ่มผู้พิการที่อาศัยอยู่ ให้มีความปลอดภัยในการ ดำเนินชีวิตและมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม เช่น การสร้างบันไดบ้านที่มีราวให้ยึดเกาะ การสร้างและปรับปรุง ห้องน้ำห้องส้วมให้อยู่ภายในบ้านเป็นแบบนั่งห้อยเท้า พื้นห้องน้ำและมีราวให้ยึดเกาะ ห้องนอนจัดให้อยู่ชั้นล่าง มีห้อง

สำหรับผู้สูงวัยเป็นการเฉพาะ ปรับปรุงบ้านที่ผู้พึ่งและหลังคารั่วให้อยู่สภาพที่ดีและจัดบ้านเรือนให้สะอาด ปลอดภัยในการใช้ชีวิตประจำวันของคนทุกวัยภายในบ้าน

ข้อ ๑๖ องค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายปกครองท้องที่ หน่วยงาน วัด โรงเรียนและองค์กรสาธารณะทุกแห่ง ปรับปรุงอาคาร สถานที่และถนนหนทางให้อุณหภูมิและเหมาะสมกับการเข้าร่วมกิจกรรม มาติดต่อและเดินทางของผู้สูงวัยและผู้พิการ มีระบบป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ หกหลัมของผู้มาติดต่อ โดยโรงพยาบาลบ่อพลอย จัดให้มีช่องทางพิเศษสำหรับผู้สูงวัยและผู้พิการเป็นการเฉพาะ

ข้อ ๑๗ คราวเรือนที่มีผู้สูงวัยหรือผู้พิการ ปรับปรุงบ้านเรือนให้เหมาะสม มีความปลอดภัยและมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับผู้สูงวัยและผู้พิการ

๔. มิติด้านสุขภาพ

ข้อ ๑๘ โรงพยาบาลบ่อพลอย ชมรมผู้สูงอายุและเครือข่ายกลุ่มต่างๆในตำบลบ่อพลอย กองทุนหลักประกันสุขภาพ และหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนในตำบลบ่อพลอยมีสุขภาพะที่ดีเหมาะสมกับกลุ่มวัย ดังนี้

(๑) จัดให้มีการตรวจสุขภาพทั่วไปประจำปี ให้แก่ผู้สูงวัยในตำบลบ่อพลอย ให้ครบทุกคน

(๒) พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และ บุตรหลานผู้ดูแล ผู้สูงวัย กลุ่มจิตอาสา แกนนำ ให้มีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้ดูแลสุขภาพผู้สูงวัย สมาชิกทุกคนในครอบครัว โดยสามารถให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและให้คำแนะนำด้านสุขภาพ และเป็นพลังในการทำงานเพื่อประชาชนทุกกลุ่มวัยในพื้นที่ต่อไปได้

(๓) จัดกิจกรรมการออกกำลังกาย ให้ความรู้ด้านสุขภาพกับทุกช่วงวัยในตำบลบ่อพลอย ทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาและการฟื้นฟูร่างกาย พัฒนาระบบโภชนาการที่เหมาะสมสำหรับทุกช่วงวัย

(๔) พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงวัยในภาวะพึ่งพิง การส่งต่อผู้ป่วยอย่างถูกวิธี รวมทั้งการดูแลผู้ป่วยในระยะสุดท้ายที่มีประสิทธิภาพ

(๕) พัฒนาให้มีการนำแพทย์พื้นบ้านและแพทย์แผนไทยมาใช้ในการดูแลสุขภาพของผู้สูงวัยและคนพิการที่มีภาวะพึ่งพิงในตำบลบ่อพลอย

(๖) ตรวจสอบและขยายสิทธิทางหลักประกันสุขภาพของทุกช่วงวัยในตำบลบ่อพลอย ให้ครอบคลุมทุกคน

(๗) รณรงค์ให้ความรู้ที่ถูกต้องในการถวายอาหารและปัจจัยที่เหมาะสมแด่พระ ภิกษุสงฆ์ในตำบลบ่อพลอย อย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๑๙ องค์การบริหารส่วนตำบล โรงพยาบาลบ่อพลอย ฝ่ายปกครองท้องที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชนและชมรมผู้สูงวัยตำบลบ่อพลอย ร่วมกันจัดตั้งศูนย์รวมอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับผู้สูงวัยและคนพิการ ตลอดจนดำเนินงานให้ศูนย์ฯ สามารถบริหารจัดการที่ดี

ข้อ ๒๐ วัดเป็นแกนหลักในการสร้างสุขภาพทางจิตและจิตวิญญาณของผู้สูงวัยตำบลบ่อพลอย โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมกับผู้สูงวัยและประชาชนทุกกลุ่มวัย ร่วมกันดูแลพระสงฆ์ในสังกัดให้มีสุขภาพะที่ดีและเหมาะสมกับกลุ่มวัย

ข้อ ๒๑ ทุกกลุ่มวัยในตำบลบ่อพลอย ทุกคน ยินดีให้ความร่วมมือในการดำเนินงานขององค์กร และหน่วยงาน ต่างๆ ที่ดำเนินการเพื่อนำไปสู่การสร้างสุขภาพะด้านสุขภาพในพื้นที่อย่างเต็มที่

หมวดที่ ๔

คุณภาพการบริหารด้านสุขภาพทุกกลุ่มวัยตำบลบ่อพลอย

ข้อ ๒๒ ร่วมกันสร้างตัวชี้วัดสุขภาพระดับครัวเรือน หมู่บ้าน เพื่อกำหนดเป็นเกณฑ์การประเมินหมู่บ้านตามโครงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย

ข้อ ๒๓ สนับสนุนการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๒๔ พัฒนาระบบการให้การช่วยเหลือผู้สูงวัย คนพิการ ตามกิจกรรมเยี่ยมบ้านผู้สูงวัย คนพิการ ตัดบ้านติดเตียงเพื่อเป็นการบริการสาธารณสุขเชิงรุกแบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม

ข้อ ๒๕ พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการในชุมชน

ข้อ ๒๖ มีการกำหนดวาระประชุม/ประชาคมคนในตำบลบ่อพลอย ประจำทุกไตรมาส เพื่อเป็นการวิเคราะห์ ติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามธรรมนูญสร้างสุขทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอยและนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

หมวดที่ ๕

การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ และบริการข้อมูล

ข้อ ๒๗ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สุขภาพกลุ่มทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย ทางเสียงตามสายในชุมชนตำบลบ่อพลอย สื่อออนไลน์ ทุกสัปดาห์อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑-๒ วัน

ข้อ ๒๘ โรงพยาบาลบ่อพลอยสำรวจ เฝ้าระวังข้อมูลสุขภาพประชาชนทุกช่วงวัยในตำบล บ่อพลอย และ นำเสนอข้อมูลในที่ประชุมประชาคมตำบลบ่อพลอย อย่างน้อยทุก ๓ เดือน เพื่อสร้างการเรียนรู้ และ กระบวนการจัดการสุขภาพอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๒๙ ดำเนินการจัดตั้งและพัฒนา “ศูนย์การเรียนรู้เพื่อรองรับสังคมสูงวัย” คู่กับ “ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลบ่อพลอย” และ “ศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบลบ่อพลอย”

ข้อ ๓๐ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย จัดสรรงบประมาณและโครงการเพื่อสนับสนุนแก่ “ศูนย์การเรียนรู้เพื่อรองรับสังคมสูงวัย” คู่กับ “ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลบ่อพลอย” และ “ศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบลบ่อพลอย” เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานของศูนย์ฯ

หมวดที่ ๖

การระดมทุนและทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย

ข้อ ๓๑ องค์กรบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ เพื่อให้เป็นไปตามธรรมนูญสุขภาพตำบลบ่อพลอย ตามอำนาจหน้าที่ที่สามารถกระทำได้

ข้อ ๓๒ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สปสช. พิจารณาสับสนุนงบประมาณให้หน่วยงาน ชมรม องค์กรชุมชนภายในตำบลบ่อพลอย ตามโครงการที่ดำเนินการ เพื่อการขับเคลื่อนธรรมนูญสร้างสุขทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย

ข้อ ๓๓ ให้หน่วยงาน องค์กร กลุ่มประชาชนในพื้นที่ ร่วมกันสนับสนุนด้านการเงินเพื่อดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพตามธรรมนูญสร้างสุขทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย ฉบับนี้

ข้อ ๓๔ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย หน่วยงาน องค์กรกลุ่มชุมชนในพื้นที่ตำบล บ่อพลอย ร่วมกันเสนอข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย เพื่อใช้เป็นข้อกำหนดตามที่ข้อบัญญัติรองรับให้มีสภาพบังคับใช้ในบางกรณีภายในพื้นที่ตำบลบ่อพลอย

หมวดที่ ๗

การขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

ข้อ ๓๕ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าของร่วมกับฝ่ายปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานราชการในพื้นที่ จัดตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนธรรมนูญฯ โดยมีตัวแทนจากองค์กร หน่วยงาน เครือข่าย ข้าราชการบำนาญ พ่อค้าประชาชนทุกหมู่บ้าน เข้าร่วม เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนงานตามแนวทางประชาธิปไตย ชุมชนให้เป็นไปตามธรรมนูญฯ อันจะนำมาซึ่งสุขภาวะที่ดีของคนตำบลบ่อพลอย

ข้อ ๓๖ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของคณะทำงาน และดำเนินการตามแผนงานที่เกิดขึ้น

ข้อ ๓๗ หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ในตำบลบ่อพลอย มีการบูรณาการฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทุกช่วงวัยในตำบลบ่อพลอย มีการจัดทำแผนที่ชุมชนที่แสดงให้เห็นถึงครัวเรือนและการอยู่อาศัยของประชาชนในตำบลบ่อพลอย รวมทั้งจัดสรรงบประมาณเพื่อการสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจตามที่ปรากฏในธรรมนูญฯ อย่างเหมาะสม

ข้อ ๓๘ หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ภายนอกตำบลบ่อพลอย หากมีการเข้ามาดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ในเขตพื้นที่ตำบลบ่อพลอย กิจกรรมนั้น ต้องไม่ขัดแย้งกับธรรมนูญฯ ฉบับนี้

ข้อ ๓๙ ให้คณะทำงานตามข้อ ๓๕ จัดให้มีการติดตามประเมินผล รายงานผลการดำเนินงานตามธรรมนูญฯ ให้กับทุกกลุ่มวัยในตำบลบ่อพลอย รับทราบอย่างต่อเนื่อง และให้จัดเวทีสมัชชาหรือประชาคมเพื่อติดตามผลและทบทวน เพื่อแก้ไข ปรับปรุงธรรมนูญฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันได้ในทุกปี

จึงประกาศให้ทราบและยึดถือปฏิบัติร่วมกัน

ประกาศ ณ วันที่ ... เดือน สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๖

(นายสนอง วิเศษสิงห์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย

รายชื่อคณะกรรมการจัดทำธรรมนูญสร้างสุขทุกช่วงวัยตำบลบ่อพลอย

คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑. นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย
๒. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ่อพลอย
๓. สาธารณสุขอำเภอบ่อพลอย
๔. มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดกาญจนบุรี

คณะกรรมการดำเนินงาน

๑. พัฒนาการอำเภอบ่อพลอย
๒. เกษตรอำเภอบ่อพลอย
๓. ผู้อำนวยการ สกร.อ.บ่อพลอย
๔. ปศุสัตว์อำเภอบ่อพลอย
๕. กำนัน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑-๑๒ ตำบลบ่อพลอย
๖. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย
๗. ประธาน อสม.ตำบลบ่อพลอย
๘. ประธาน อพม.ตำบลบ่อพลอย
๙. ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอบ่อพลอย
๑๐. เจ้าอาวาสวัดในตำบลบ่อพลอย
๑๑. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองเตียน
๑๒. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองย่างช้าง
๑๓. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองโพธิ์
๑๔. ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบึงหัวแหวน
๑๕. ประธานชมรมผู้สูงอายุตำบลบ่อพลอย
๑๖. ประธาน อปพร.ตำบลบ่อพลอย
๑๗. กู้ภัยบ่อพลอย